

Obsah

Úvod	7
1. Vztah přírodních a společenských věd	9
1.1 K vývoji vztahů přírodních a společenských věd	9
1.2 Tematická struktura vědy	13
1.3 Svět lidských artefaktů	14
2. Specifické problémy metodologie sociálněvědního poznávání	19
2.1 K specifickým otázkám poznávání v sociálních vědách	19
2.2 Diskuse k logice sociálních věd (K. Popper, T. W. Adorno v r. 1962)	24
2.3 K. Popper v diskusi s K. Lorenzem po dvaceti letech (1983)	26
3. Konsilience (jednota vědění)	35
4. Praxeologie (obecná teorie činnosti)	43
4.1 Úvod	43
4.2 Pojem praxeologie a její základní koncepce	43
4.3 Rozbor praxeologie jako vědecké disciplíny v díle Kotarbiňského	45
4.4 Závěr	54
5. Metafora a její role ve vědeckém poznání	57
5.1 Pojem metafora a rostoucí zájem o analýzu role metafory v poznávání	57
5.2 Úloha metafory v předvědeckém poznání	59
5.3 Vědecké poznání jako celostní systém a metaforické vyjadřování	60
5.4 Popis a model	62

5.5	Změny v charakteru metafor s rozvojem intelektuálních činností	63
5.6	Změny metafor ve vědecké modely	64
5.7	Význam srovnávání	64
5.8	Analogie a metafory	65
5.9	Rozšiřování jazyka vědy a umění pomocí metafor	67
5.10	Změny metafory ve vědecké modely	68
5.11	Shrnutí autora	69
5.12	Závěr	70
6.	Vědecká racionalita a hodnotová orientace jako integrální složka technologického myšlení a usuzování	73
6.1	Vědecká racionalita a její strukturální dimenze	73
6.2	Rozvíjení hodnotové orientace v přípravě techniků	74
7.	Závěrem výhled: Orientace vzdělávání a výchovy v soudobé epoše moderní techniky	77
	Doslov (Jiří Semrád)	81